

LIETUVOS APELIACINIS TEISMAS

AKTUALI PRAKTIKA CIVILINĖSE BYLOSE

2019 m. rugpjūtis

LIETUVOS TEISMAI

Lietuvos apeliacinis teismas

Civilinėje byloje Nr. [e2-754-553/2019](#), sprenddamas dėl teisinių pasekmių bankroto administratoriui, viršijusiam teismo patvirtintą sąmatą iki pirmojo kreditorių susirinkimo, Lietuvos apeliacinis teismas nurodė, kad Lietuvos Respublikos įmonių bankroto įstatyme (toliau – Įmonių bankroto įstatymas) nėra tiesiogiai įtvirtintos neigiamos teisinės pasekmės tokiu atveju. Tačiau, teismo vertinimu, reikšminga atsižvelgti į Įmonių bankroto įstatymo 36 straipsnio 2 dalį, pagal kurią administratorius turi teisę viršyti administravimo išlaidų sąmatą arba įmonės vardu prisiimti sąmatą viršijančius įsipareigojimus tik tais atvejais, kai dėl nenumatytų priežasčių būtina imtis skubių priemonių, siekiant apsaugoti įmonės ir jos kreditorių interesus. Apie tai administratorius nedelsdamas informuoja kreditorių susirinkimą ir pateikia jam sąmatos viršijimo arba įmonės vardu prisiimtų sąmatą viršijančių įsipareigojimų ataskaitą. Jeigu kreditorių susirinkimas šios ataskaitos nepatvirtina, išlaidos ir įsipareigojimai, kuriais viršyta sąmata, dengiami iš administratoriaus asmeninių lėšų. Jeigu kreditorių susirinkimas sąmatos viršijimo ataskaitos arba įmonės vardu prisiimtų sąmatą viršijančių įsipareigojimų ataskaitos nepatvirtina, tokią ataskaitą gali patvirtinti teismas, įvertinęs atliktų išlaidų ir prisiimtų įsipareigojimų būtinumą, pobūdį, jų atitiktį įmonės ir kreditorių interesams ir kitas svarbias aplinkybes.

Apeliacinio teismo vertinimu, analogiškos teisinės pasekmės turėtų būti taikomos ir tais atvejais, kai bankroto administratorius viršija teismo iki pirmojo kreditorių susirinkimo patvirtintą bankroto administravimo sąmatą. Šiuo atveju bankroto administratoriui tenka pareiga įrodyti ir pagrįsti, kad reikėjo imtis priemonių, siekiant apsaugoti įmonės ir jos kreditorių interesus, o patirtos išlaidos buvo pagrįstos ir būtinos.

LIETUVOS TEISMAI

Lietuvos apeliacinis teismas

Civilinėje byloje Nr. [e2-1216-790/2019](#), sprenddamas dėl restruktūrizavimo bylos iškėlimo ir įmonės veiklos perspektyvų vertinimo, Lietuvos apeliacinis teismas konstatavo, kad, sprendžiant dėl bendrovės veiklos rezultatų ir jos perspektyvų, nepakanka nurodyti, jog įmonė vykdo veiklą ir tą pagrindžia į bylą pateiktomis paslaugų užsakymo sutartimis, tačiau reikia įvertinti pateiktų dokumentų ryšį su kitais byloje esančiais duomenimis ir įsitikinti, ar pateiktos sutartys yra realios, galiojančios ir vykdomos, o finansiniai sunkumai yra laikini ir bendrovės padėtį pavyks stabilizuoti.

Civilinėje byloje Nr. e2-1174-407/2019, sprenddamas dėl teismo nutarties, kuria išspręstas bankroto administratoriaus atstatydinimo klausimas, skundžiamumo, Lietuvos apeliacinis teismas konstatavo, kad tokia nutartis neužkerta kelio tolesnei bylos eigai, todėl yra neskundžiama.

Civilinėje byloje Nr. 2-843-236/2019, sprenddamas klausimą dėl taikos sutarties įmonės bankroto byloje sudarymo ir tyčinio įmonės bankroto nagrinėjimo, Lietuvos apeliacinis teismas konstatavo, kad ir neišnagrinėjus tyčinio įmonės bankroto klausimo, taikus susitarimas ir bankroto bylos nutraukimas yra galimas.

Civilinėje byloje Nr. [e2A-1031-236/2019](#), nagrinėdamas klausimą dėl piktnaudžiavimo procesinėmis teisėmis viešųjų pirkimų byloje, Lietuvos apeliacinis teismas pripažino, kad vien ta aplinkybė, jog ieškinį dėl viešojo pirkimo nuginkėjimo pateikė asmuo, kuris yra trečias pasiūlymų eilėje, nereiškia piktnaudžiavimo procesinėmis teisėmis.

LIETUVOS TEISMAI

Lietuvos apeliacinis teismas

Civilinėje byloje Nr. [e2-639-943/2019](#), sprenddamas klausimą dėl Europos vykdomojo rašto išdavimo sąlygų (neginčytino reikalavimo išlygos), nustatytų Reglamente Nr. 805/2004, taikymo, Lietuvos apeliacinis teismas konstatavo, kad nedalyvavimas teismo posėdyje, iš anksto apie tai pranešant, nurodant neatvykimo priežastis, bei negalėjimas teismo posėdyje pateikti poziciją bylos nagrinėjimo iš esmės metu negali būti prilyginamas neprieštaravimui pareikštam reikalavimui ir (ar) tokie veiksmai prilyginami tyliam sutikimui su pareikštu reikalavimu.

Civilinėje byloje Nr. [e2-676-585/2019](#), sprenddamas dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo sąlygų, Lietuvos apeliacinis teismas nurodė, kad, taikant tokias varžančias procesines priemones kaip turto areštas, egzistuoja poreikis nepažeisti proceso šalių interesų pusiausvyros ir proporcingumo principo. Proporcingumas yra vienas iš bendrųjų teisės principų. Šio principo taikymas, sprendžiant laikinųjų apsaugos priemonių taikymo klausimą, reiškia, kad teismas, taikydamas tokias priemones, turėtų įvertinti tiek ieškovo, tiek atsakovo teisėtus interesus ir nė vienai iš šalių nesuteikti nepagrįsto pranašumo. Pripažinus, kad laikinosioms apsaugos priemonėms taikyti užtenka tik bet kokios teorinės galimybės, jog jų nesiėmus galėtų kilti pavojus tinkamam teismo sprendimo įvykdymui, būtų iškreipta laikinųjų apsaugos priemonių, kaip išimtinės procesinės priemonės, esmė, pažeisti proporcingumo, teisingumo ir protingumo principai, nes tokių priemonių galėtų būti imamas iš esmės kiekvienoje byloje.

LIETUVOS TEISMAI

Lietuvos apeliacinis teismas

Civilinėje byloje Nr. [e2-1297-241/2019](#), sprenddamas klausimą dėl kreditoriaus reikalavimo pagrįstumo bankroto procese, Lietuvos apeliacinis teismas pripažino, kad nors įmonių bankroto įstatyme nėra įpareigojimo prieš kreipiantis į teismą dėl bankroto bylos skolininkui iškėlimo būtinai inicijuoti skolos priteisimo procesą, tačiau tol, kol įstatyme nustatyta tvarka nėra išspręstas tarp atsakovo ir ieškovo (potencialaus kreditoriaus) iškilęs ginčas dėl atsakovui reiškiamo reikalavimo pagrįstumo (nepagrįstumo) ir nėra priimtas įsiteisėjęs teismo (arbitražo) procesinis sprendimas dėl tokio ginčo, negalima reiškiamo reikalavimo laikyti neabejotinai pagrįstu ir jį įskaityti į atsakovo pradelstų įsipareigojimų sudėtį.

Taip pat šioje byloje sprendžiant klausimą dėl piktnaudžiavimo procesinėmis teisėmis, kai teismui pateikiamas pareiškimas dėl įmonės bankroto bylos iškėlimo, pripažinta, kad kreditorius šia teise piktnaudžiavo, nes pareiškimą dėl bankroto bylos atsakovui iškėlimo pateikė ne tik nebandęs išsiieškoti iš atsakovo tariamos skolos, bet ir neįsitikinęs šios skolos egzistavimu ir nesulaukęs savo paties šiuo tikslu inicijuoto teismo proceso pabaigos. Pateiktame ieškovo pareiškime dėl bankroto bylos iškėlimo iš esmės nebuvo nurodyti jokie duomenys, kurie bent preliminariai patvirtintų egzistuojančias bankroto bylos atsakovui iškėlimo sąlygas (įmonės nemokumą). Ieškovas pareiškime tik deklaratyviai nurodė, kad jo turimomis žiniomis atsakovas turi finansinių sunkumų, negali atsiskaityti ne tik su juo, bet ir su kitais kreditoriais. Į bylą ieškovas nepateikė ir jokių įrodymų, kurie pagrįstų atsakovo finansinę padėtį. Šios aplinkybės teismui leido pagrįstai spręsti, kad bankroto institutas ieškovo buvo sąmoningai naudojamas ne pagal įstatyme nustatytą paskirtį.

Pastaba. Lietuvos apeliacinio teismo apžvalgoje pateikiamos neoficialios procesinių sprendimų santraukos, sudarytos tik siekiant informuoti.

Parengė Lietuvos apeliacinio teismo
Teismų praktikos skyrius

Gedimino pr. 40, LT-01503 Vilnius
Tel. (8 70) 663 685, faks. (8 70) 663 060
apeliacinis@apeliacinis.lt
www.apeliacinis.lt

Vilnius 2019 m.